

ระเบียบกระทรวงยุติธรรม

ว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือแก่พยานในคดีอาญา

พ.ศ. ๒๕๖๖

โดยที่เป็นการสมควรมีระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือแก่พยานในคดีอาญา เพื่อกำหนดวิธีการเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือแก่พยานในคดีอาญา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ และมาตรา ๑๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือแก่พยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“พยาน” หมายความว่า บุคคลซึ่งจะมาให้หรือได้ให้ข้อเท็จจริงต่อพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจสอบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา หรือศาลในการดำเนินคดีอาญา รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญ แต่มิให้หมายความรวมถึงจำเลยซึ่งศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษและหลบหนี

“ให้ความช่วยเหลือ” หมายความว่า การดำเนินการโดยสำนักงานคุ้มครองพยานเพื่อประสานงานด้านการศึกษา ด้านการรักษาพยาบาล ด้านการฝึกอาชีพ ด้านการจัดหางาน และการจ่ายเงินดำรงชีพให้แก่พยาน สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน ซึ่งได้รับผลกระทบจากการเข้าโครงการคุ้มครองพยาน เพื่อให้บุคคลดังกล่าวสามารถดำรงชีพได้ตามความเหมาะสมเมื่อสิ้นสุดการคุ้มครองพยาน

“ผลกระทบ” หมายความว่า ผลที่เกิดขึ้นภายหลังจากการที่บุคคลนั้นมาทำหน้าที่ในฐานะพยาน และไม่สามารถใช้ชีวิตได้ตามปกติอันก่อให้เกิดความเสียหายต่อพยาน สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน ซึ่งอยู่ในมาตรการคุ้มครองพยาน

“เงินดำรงชีพ” หมายความว่า เงินที่จ่ายให้แก่พยาน สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน ซึ่งได้รับผลกระทบจากการมาให้ข้อเท็จจริงของพยาน เพื่อให้บุคคลดังกล่าวสามารถดำรงชีพอยู่ได้เมื่อสิ้นสุดการคุ้มครองพยานตามที่จำเป็นและสมควร

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาการจ่ายเงินดำรงชีพแก่พยาน สามี ภรรยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคุ้มครองพยาน กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม

ข้อ ๔ การดำเนินการใด ๆ ตามระเบียบนี้ ให้คำนึงถึงความลับ ความปลอดภัย ข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลทางคดีที่อาจส่งผลกระทบต่อพยาน รวมถึงการกำหนดบุคคลในการเข้าถึงข้อมูลของพยานเป็นสำคัญ

หมวด ๑

การให้ความช่วยเหลือด้านการศึกษา ด้านการรักษาพยาบาล

ด้านการฝึกอาชีพ และด้านการจัดหางาน

ข้อ ๕ เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า พยาน สามี ภรรยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน มีเหตุจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือด้านการศึกษา เนื่องจากได้รับผลกระทบจากการมาทำหน้าที่เป็นพยาน ให้สำนักงานดำเนินการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาให้ความช่วยเหลือบุคคลดังกล่าวให้ได้รับการศึกษาและการช่วยเหลือที่จำเป็นเหมาะสมกับเพศ วัย สถานภาพ สถานะทางเศรษฐกิจ รวมทั้งความพร้อมของผู้เข้ารับการศึกษา

ข้อ ๖ เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า พยาน สามี ภรรยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน มีเหตุจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือด้านการรักษาพยาบาล เนื่องจากได้รับผลกระทบจากการมาทำหน้าที่เป็นพยาน ให้สำนักงานดำเนินการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาให้ความช่วยเหลือบุคคลดังกล่าวให้ได้รับการรักษาพยาบาลตามสมควร

ข้อ ๗ เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า พยาน สามี ภรรยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน มีเหตุจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือด้านการฝึกอาชีพ และด้านการจัดหางาน เนื่องจากได้รับผลกระทบจากการมาทำหน้าที่เป็นพยาน ให้สำนักงานดำเนินการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาให้ความช่วยเหลือบุคคลดังกล่าวให้ได้รับการพัฒนาทักษะหรือฝึกอาชีพ รวมถึงจัดหางานรองรับตามความเหมาะสมและความสนใจของพยาน

ข้อ ๘ การดำเนินการตามข้อ ๕ ข้อ ๖ และข้อ ๗ หากหน่วยงานอื่นเป็นผู้ทำหน้าที่คุ้มครองพยาน สามี ภรรยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน และมีเหตุจำเป็นที่บุคคลดังกล่าวต้องได้รับความช่วยเหลือด้านการศึกษา ด้านการรักษาพยาบาล หรือด้านการประกอบอาชีพ ให้หน่วยงานผู้ทำหน้าที่คุ้มครองพยานนั้น ประสานมายังสำนักงานก่อนการคุ้มครองพยานสิ้นสุดลง โดยให้สำนักงานประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความช่วยเหลือบุคคลดังกล่าวต่อไป

หมวด ๒
การจ่ายเงินดำรงชีพ

ข้อ ๙ ในกรณีที่มีการมาเป็นพยานเป็นเหตุให้พยาน สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน ของพยาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน ได้รับผลกระทบจนไม่สามารถใช้ชีวิตได้ตามปกติ ให้บุคคลนั้นมีสิทธิได้รับเงินดำรงชีพที่เหมาะสมในอัตราคนละไม่เกินหนึ่งแสนบาท ทั้งนี้ หลักเกณฑ์การจ่ายเงินดำรงชีพให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๐ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการพิจารณาการจ่ายเงินดำรงชีพแก่พยาน สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน” ประกอบด้วย อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพหรือรองอธิบดีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิที่อธิบดีมอบหมาย ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงแรงงาน ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข เป็นกรรมการ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเป็นกรรมการและเลขานุการ และเจ้าหน้าที่สำนักงานจำนวนสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๑๑ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการพิจารณาการจ่ายเงินดำรงชีพที่เหมาะสม พิจารณาการจ่ายเงินดำรงชีพแก่พยาน สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน และแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณา หรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ข้อ ๑๒ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมของคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๑๓ ให้บุคคลดังต่อไปนี้มีสิทธิยื่นคำขอรับเงินดำรงชีพ โดยต้องยื่นคำขอตามแบบพร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องตามที่สำนักงานกำหนด ณ สำนักงาน หรือโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันสิ้นสุดการคุ้มครองพยาน

- (๑) พยาน
- (๒) สามีหรือภริยาของพยาน
- (๓) ผู้บุพการีของพยาน
- (๔) ผู้สืบสันดานของพยาน

(๕) บุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน ซึ่งได้รับผลกระทบจนไม่สามารถใช้ชีวิตได้ตามปกติ

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิยื่นคำขอรับเงินดำรงชีพไม่สามารถยื่นคำขอได้ด้วยตนเอง ให้บุคคลดังต่อไปนี้ยื่นคำขอแทนก็ได้

(๑) ผู้แทนโดยชอบธรรม ในกรณีที่ผู้มีสิทธิยื่นคำขอเป็นผู้เยาว์

(๒) ผู้อนุบาล ในกรณีที่ผู้มีสิทธิยื่นคำขอเป็นคนไร้ความสามารถ

(๓) บุคคลอื่นที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นหนังสือจากผู้มีสิทธิยื่นคำขอ

ข้อ ๑๕ เมื่อได้รับคำขอหรือสำนักงานเห็นสมควร ให้สำนักงานตรวจสอบคำขอและข้อเท็จจริงให้เสร็จสิ้นโดยเร็วและเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาต่อไป

ข้อ ๑๖ ในการพิจารณาของคณะกรรมการอาจให้ผู้ยื่นคำขอมานำข้อเท็จจริงเพิ่มเติมหรือให้มีการสอบพยานหลักฐานเพิ่มเติมด้วยก็ได้

ข้อ ๑๗ ในการพิจารณาจ่ายเงินดำรงชีพ ให้คำนึงถึงผลกระทบที่พยาน สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานได้รับ จนไม่สามารถใช้ชีวิตได้ตามปกติ รวมถึงโอกาสที่จะได้รับการช่วยเหลือหรือสิทธิประโยชน์โดยทางอื่นด้วย

ข้อ ๑๘ ให้สำนักงานแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้แก่ผู้ยื่นคำขอทราบโดยเร็ว ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ผู้ยื่นคำขอสามารถอุทธรณ์คำสั่งต่อคณะกรรมการภายในระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่บุคคลนั้นได้ทราบคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

สมศักดิ์ เทพสุทิน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม